

EQQARTUUSSISOQARFIK SERMERSUUMI
EQQARTUUSSISUT SULIAANNIK
ALLASSIMAFFIUP ASSILINEQARNERA

UDSKRIFT AF RETSBOGEN
FOR
SERMERSOOQ KREDSRET

Den 20. januar 2016 kl. 09.00 holdt Sermersooq Kredsret i Nuuk offentligt retsmøde. [...]

Retten behandlede

sagl.nr. SER-NUU-KS 0216-2015

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

Pt. Uden adresse.

[...]

A forklarede på Grønlandsk , at overvagtimesteruvoq anstaltemi. December 1997 eller 1998–mi sulilerpoq. 2005 imaluunniit 2006, vagtmasterinngorpoq, akisussaaffigaa qullersaq peqanngikkaanga akisussaasunngortarpoq sulisunut. H takoqqaarpaa 2010-miunngikkuni tamassuma nalaani. Piffissaq kingulleq assut sulkisunut sakkortusimavoq. Sulisut arfineq marluk missaat assut atigarliornikuupput. Affai sinnerlugit postraumatisk syndromeqalersimapput H-mut sulinerminnik. Anstalti ammasiigami H-tut ittuut kamaqartupilussuit inissaqartinneqanngillat ammasumi sulisuugamik. Aallaqqaamut sulisut pisaraluarput oqaluullugu eqqissisarlugu, ilaatigut eqqississarpoq. Ingattippallaaraangat allaffinnukaallugu oqaluuttarpara assut kamaqartarpoq. Sulisut pisussaataagamik rapportiliortarput, taava H mattinneqartarpoq, diciplinærstraf, inuttaatalu akiverisarpaa ilaatigut akuerinagit. Anstalti ammasiigami. Sulisut amerlanerpaat vidnuemmata inhabilinngornikuupput. Kamarujussuartartunut atorsinnaangilaq. Sulisut tamangajammik naamagittaalliornikuupput. Nuummi anstalti kisiartaavoq sakkortunerulaanut inissiivigissallugu. Ullormut pingasoriarlutik sulisut paarlaattarput. Massakkut H isertitsivimmiippoq sulisut indkalderneqarnikuullutik, habilitetia innarlerneqarsinnaagamik. Sulisut ilinniarsimannngillat kamaqartunut sullississallutik. Ilinniagaraat pappialarsorneq nakkutiginninneq aammalu oqaloqatiginninneq. Anstalti ammasuugami. Matoqqasuni immikkut ilinniagalinnik sulisoqarput. Kamassalinnut kamaqaanavissunullu sulisinnaasut. Atortut aamma

killeqartorujussuupput, taamaallaat håndjernit anaatallu kisiisa sakkugaat, matoqqasuni skjoldit pebersprayit pigisarpaat. H-p kamaqarnersua, tarnip pissusaanik oqaleqateqartarnissaa pisarsiaqarpoq. Maani aatsaat sanamut inniminniiniartarput erleqqaarlitik aatsaat tamakku periarfissanngortarput. Sagsbehandlerit qinnuteqartarput aningaasanik tarnip nakorsaanut oqaloqatiginninnissamut kisiat tamanna qaqutigoorpoq akuerineqartarnerat aningaasat aporfiusaramik. Ukioq ataaseq Herstedvesterimi sulinikuuvoq, taaku immikkut nakorsaqarput, tarnit nakorsaqarlutik kalaallisut nutserisoqarlutik.

A forklarede på grønlandsk, at han er overvagtimester i anstalten. Han blev ansat i 1997 eller 1998, og blev overvagtimester i 2005 eller 2006.

Han har ansvar for personalet når lederen ikke er der. Han så H første gang i ca 2010. Her på det sidste har han været meget aggressiv over for personalet. Og ca. 7 af personalet har haft dårlige arbejdsvilkår pga. ham. Og mere end halvdelen af personalet har fået posttraumatisk stress syndrom ved at arbejde med H. I et åbent anstalt er der ikke plads til folk som H, der har så meget vrede i sig. I starten blev han beroliget af personalet, og nogle gange kan han falde til ro. Nogle gange hiver jeg ham med ind på kontoret og taler stille og roligt med ham, men han var som regel meget vred. Personalet har pligt til at lave rapporter, og H kan blive låst inde, som disciplinærstraf, som han accepterer og andre gange ikke. Da det er en åben anstalt er de fleste af personalet vidner i sagen, og der er så også blevet inhabile under sagen. Anstalten i Nuuk er ikke en optimal sted for en, der tit går amok. De fleste af personalet har klaget over H, der prøver at styre personalet og udviser ingen respekt for dem. Nuuk er det eneste sted hvor man kan anbringe de lidt hårdere kriminelle, men de kan ikke håndtære ham. Der sker 3 skift af personlet om dagen. På nuværende tidspunkt er H indsat i detention, da personalet er blevet indkaldt som vidner. Deres habilitet kan blive skadet, hvis H skal være nede i anstalten. Personalet i anstalten er ikke uddannede til at håndtere folk som H. I Danmark, er der den mulighed, at folk som almindelige anstalter ikke kan håndtære, bliver overflyttet til den lukkede afdeling. Den mulighed har vi ikke og har heller ikke kapacitet til det endnu. Anstaltsbetjentenes uddannelse er primært papirarbejde og holde tilsyn og føre samtaler. Det er et åbent anstalt. Og i de lukkede har man personale der er speciel uddannede, og kan håndtere indsatte med en meget lav tærskel. Det er også meget begrænset med beskyttelse, personalet har kun håndjern og knippel, i de lukkede afdelinger har de skjold og peberspray. Det er nødvendigt at H skal have samtaler med psykologer. Her kan man først bestille tid hos Sana ved først at være igennem fortrædeligheder før muligheden åbner sig, og det kan tage lang tid. Derefter søger sagsbehandlerne økonomisk støtte for at få mulighed for samtaler med en psykolog, men får sjældent grønt lys da økonomien spiller en stor rolle her i kommunen. Han har arbejdet i Herstedvester i 1 år, her har de deres egen læger, psykologer og andet fagfolk og der findes grønlandsk talende tolke.

[...]

Tiltalte bemærkede, at aallaqqaamullu oqarfigisimasariaqaraluarpaat sooq utaqqisarluni, sunaaffa immikkut pigaanga. Oqaluttuunneqanngilaq. Killissani nalusimavaa massakkullu takunnissinnaanngornikuuvoq, aallaqqaamut immikkut iliuuseqartarsimasut paasisimagaluaruniuk qangali pissutsini unitsissimassagaluarpaa.

Dansk: at personalet burde fra starten havde fortalt ham, om hvorfor han havde måttet vente, når han trykkede på cellekald. Han vidste ikke at han blev behandlet anderledes. Ingen har fortalt ham noget. Han kendte ikke sine grænser, men kan i dag godt se det, hvis han havde vidst fra start af, at han blev behandlet anderledes, så havde han ændret adfærd for længe siden.

[...]

F nægter at udtale sig. Han blev yderligere formanet om vidneansvar. Retten vejledte ham om hans ansvar og at da hans vidneforklaring er af sådan betydning for sagens afgørelse at han var blevet pålagt at møde som vidne, og at sagen har været udsat fordi hans situation som boligløs har gjort, at sagen ikke har kunnet forkyndes for ham, og har måttet været udsat samt at han kan pålægges bøde for at nægte at afgive forklaring.

Vidnet bemærkede, at det var han ligeglad med, og at han har prøvet at trække anmeldelsen tilbage og har tilgivet tiltalte. Han vil under ingen omstændigheder afgive forklaring og vil lyve.

[...]

Virna Fencker